

INHOUD: Over Melanisme. — Nog iets over de betekenis van het woord "recht-hebbende" in Art. 2 der Jachtwet. — Over het uitbroeden en loslaten van jonge patrijzen. — Opmerkingen over het vliegen. — Nog eens: behandeling en verzending van vogels, bestemd om opgezet te worden. — Iets over de jacht op en om Spitsbergen. — De Amerikaanse Eland. — Van onze correspondenten. — Advertentie.

Over Melanisme.

Melanomen, melanose, **melanisme** zijn drie namen, die verschillende afwijkingen in het dierlijk lichaam aanduiden. Al wijst de stam dezer woorden, eigenlijk zwart aanduidend, een nauwe verwantschap aan, toch zijn er belangrijke verschillen in deze pathologische afwijkingen.

Melanomen zijn zwartgekleurde gezwellen bij witte dieren, vooral bij schimmelpaarden, optredend op hoogerem leeftijd. Het schijnt, dat bij deze dieren, waar het pigment in haren en dikwijls ook in de huid ontbreekt, zich soms veel kleurstof afzet in den vorm van korrels in zich op verschillende plaatsen vormende gezwellen.

Melanose noemt men de afzetting van het zwarte pigment in de huid en vooral overal tusschen de spieren, zooals dat enkele malen bij geslachte runderen is waargenomen.

Melanisme is een zwartkleuring van huid en haren bij dieren, die gewoonlijk een andere kleur bezitten. **Melanisme** is dus eene ophooping van pigment in huid en haren bij dieren, juist het tegenovergestelde van albinisme, waarvan zooveel voorbeelden bekend zijn. Met dit **melanisme** nu wensch ik den lezer hier bezig te houden, omdat dit een verschijnsel is, dat ook bij verschillende wildsoorten en roofdieren wordt aange troffen en daarom voor den jager van belang is. Omtrent waarnemingen van melanomen of melanose bij het wild zijn mij geen opgaven bekend.

Het **melanisme**, die eigenaardige donker- of zwartkleuring, die zooals wij

weet, wat ook door anderen is waargenomen, dat de meeste donkergekleurde afwijkingen in moerassige streken voorkomen. Dat donkergekleurde hazen in zeer lage, waterrijke streken niet tot de allergrootste zeldzaamheden behooren, is velen bekend. Tegen de meening van Lönnberg is echter aan te voeren, dat donkergekleurde eekhoorns soms in bergachtige streken geen zeldzaamheid zijn en dat de zoologische tuin te Parijs een jonge, zwarte leeuw bezit, die uit de Sahara afkomstig is. Lönnberg tracht zelfs het feit, dat bij de katachtige dieren het **melanisme** veelvuldig voorkomt, te verklaren door het feit, dat de katten zeer gevoelig zijn voor vocht en er eerder den invloed van gevoelen, te meer daar zij toch gemakkelijk afwijkingen vertoonen.

Dat ook het temmen en leven in den huisdierstaat het optreden van **melanisme** bevordert, evengeals als het ontstaan van albinisme, is herhaaldelijk waar te nemen. Terwijl bij het in het wild levende paard, bijvoorbeeld in de Aziatische vlakten, misvaal de gewone kleur is, ziet men onder onze paarden als huisdier, de zwarte kleur lang niet zeldzaam optreden. Ook onder damwild in de hertenkampen komt **melanisme** meer voor dan onder dezelfde wildsoort in de vrije wildbaan.

Eveneens ziet men in de moerassige streken reën, die de zwartkleuring vertoonen. In Duitschland is het herhaaldelijk waargenomen; vele malen is ook opgemerkt, dat dit zwarte reewild, eenmaal aanwezig, zich geregeld voortplant, en men spoedig verschillende exemplaren aantreft. Ten Oosten en ten Westen van Hannover treft men geregeld zwart reewild aan, en men zegt dat dit in 1763 door landgraaf Wilhelm von Schaumburg-Lippe van uit Portugal is ingevoerd. Zeker is het, dat minstens twee eeuwen in Hannover het zwarte reewild voorkomt. Ook in andere jachtvelden komen geregeld de zwarte reën voor.

De kleur der zwarte reën is 's zomers

lijkkid geen rol te spelen; maar echter **melanisme** veel voorkomt, men denke bijvoorbeeld aan de reeds genoemde zwarte reën, daar gaat de eigenschap wel zeker van ouders op kinderen over. Evenals elders in de natuur ook een eigenschap eerst geheel individueel kan zijn, om langzamerhand erfelijk te worden, waardoor dan variëteiten, rassen, zelfs nieuwe soorten ontstaan, op dezelfde wijze gaat het ook met het **melanisme**.

Na deze beschouwing in het algemeen over het **melanisme** bij de zoogdieren, is het van belang na te gaan bij welke diersoorten dan wel de zwartkleuring wordt waargenomen.

Bij katachtige dieren treedt **melanisme** het minst veelvuldig op, b.v. bij leeuwen en tijgers.

Het is daarom zoo merkwaardig, dat de Parijzer dieren tuin nu in het bezit, is van een acht maanden oude leeuw, diepzwart van kleur die, zooals wij zagen, uit de Sahara, de bekende woestijn, afkomstig is.

Meer dan bij leeuw of tijger zien wij de zwartkleuring bij de puma. Bij geen dier zien wij de donkere, zelfs zwarte kleur meer voorkomen, dan bij den Soondapanter, algemeen dan ook als zwarte panter bekend. Ja, zoo algemeen is de zwartkleuring, dat Brehm in zijn bekend werk het "Tierleben" eerst meende van een bestaande zwarte soort te moeten spreken. Hij zag later zijn dwaling in doordat hij in een worp jongen evengoed normaal gekleurde als zwarte vond. In de latere edities van zijn boek heeft hij dan ook de zwarte kleur als een dikwijls voorkomend melanisme beschouwd.

Bij hazen neemt men enkele malen **melanisme** waar. In No. 77 van den 2en jaargang van de Nederl. Jager komt o. a. een mededeeling voor van een zwarten haas, te Minden geschoten en de berichte-gever knoopt er dan ook de opmerking bij aan, dat dit exemplaar voortkwam in een moerassige streek, evenals dat gewoonlijk het geval is.

De laatste dwaling maakt men in het

Bij de marterachtigen is een volkomen zwarte kleur slechts in uiterst zeldzame gevallen waargenomen. Een kleur, donkerder dan gewoonlijk, een gedeeltelijk **melanisme** dus, komt echter meer voor. In den pelshandel geeft men aan de donker gekleurde pelzen de voorkeur, en men bestaat er werkelijk hoogerem prijs voor. Terwijl bijvoorbeeld een huid van een donkergekleurd Noord-Siberisch sabeldier 60 gulden en meer kan opbrengen, is een lichter gekleurde huid van een sabeldier uit Zuid- of Zuid-Oost-Siberië in den regel niet meer dan twaalf gulden waard.

Ten slotte dienen hier genoemd te worden de zwarte eekhoortjes, die bij ons enkele malen gezien worden en die vooral bij onze Oostelijke naburen, soms in een bepaalde streek zeer algemeen, zijn waargenomen. Hun kleur is niet altijd zuiver zwart, doch dikwijls donkergruis. Evenals wij dit bij de marterachtigen deden, moeten wij hier van een gedeeltelijk **melanisme** spreken. Wij herinneren, wat dit betreft, aan de meening van Lönnberg, dat als melanistisch zijn te beschouwen alle dieren, die in vergelijking met hun naaste verwanten donker gekleurd zijn, het mogen individuele of plaatselijke variëteiten, of rassen eener anders lichter gekleurde soort, of donker gekleurde soorten van een geslacht zijn, dat ook lichte soorten omvat.

Liebe, die van het voorkomen der zwarte eekhoorns in Duitschland mededeelingen doet, stelt vast, dat de zwarte afwijking geen variëteit is, daar anders bij de veelvuldige kruisingen met bruinen, de jongen van beide een mengsel van beide kleuren moesten vertoonen. Zwarte en zuiver bruine jongen worden in een en hetzelfde nest gevonden, nooit vindt men zwarte alleen. Köhler, die in de omgeving van de badplaats Friedrichroda in Thüringen zeer veel zwarte eekhoorns waarnaam, ja deze zoo talrijk zag, dat zij de meerderheid vormden, trekt echter de laatste bewering van Liebe in twijfel. Hij vermoedt, dat daar de zwartkleuring reeds zoo vast is, dat